

proponitur, factas, esse ipso iure nullas; sicuti legitur *lib. 19. decretor. pag. 543. à tergo*. Neque refragatur Concilium, in Gallia sub Pipino Rege celebratum, quod nonnulli Metense existimant, cum *1. 2. Concilior. Gallie* editionis Sirmondi *pag. 5.* ita decrevit *cap. 7. de Presbyteris, & Clericis sic ordinamus, ut Archidiaconus Episcopi eos ad Synodum commoneat, inà cum Comite 3. ad Archidiaconum quippè, utpote Vicarium natum Episcopi, pertinebat Presbyteros ad Synodum convocare, sed de Episcopi mandato, seu verius, postquam Synodus ab Episcopo indicta fuerat, Archidiaconi munus erat commovere Presbyteros, & Clericos, ut ad illam accederent.*

IV. Quod autem Vicarius Generalis possit Dioecesanam Synodum habere, si speciali ab Episcopo instruatur mandato, res compertissima est, quam nemo in controversiam adducit. Nam, præter ea, quæ *lib. 1. c. 6. n. 4. diximus*, ut probaremus, non prohiberi Episcopum, ne suam Synodum per alium celebret, exemplum habemus S. Caroli Borromæi, qui anno 1572. suam tertiam Synodum Dioecesanam, quam ipsemet indixerat, Romam postea profectus, per suum Vicarium Generalem celebravit, quod ipsemet assertit in ejusdem Synodi proœmio *part. 2. Actor. Eccl. Mediol. pag. 347.* inquit: *Cum Romæ anno superiori essemus, indicam à nobis Dioecesanam Synodum, quam eo ipso anno habere statueramus, à Vicario nostro Generali, Joanne Baptista Castellio, Protonotario Apostolico, nobis absentibus, celebrari jussimus.* Et animadversione dignum est, quod scribit Jacobus Meyer *lib. 7. Annal. Flandrie ad an. 1591.* nimirum Episcopis Gandavensibus privilegium olim datum fuisse, ut Synodum quolibet tantum triennio cogereht, ea tamen adjecta conditione, ut per

se, & non per Vicarium, illam celebrarent; quod profectò argumentum est, hæc speciali lege seclusa; & jure communi tantum spectato, licere Episcopo Synodum per Vicarium habere.

CAPUT IX.

De Vicario Capitulari.

A Vicario Generali Episcopi ad Capitularem progredimur. Sanè juxta veterem disciplinam, Ecclesia aliqua vacante, ad vicinorem Episcopum spectabat illius curam assumere; ut videre est in *can. 6. Concilii Regiensis anni 439. & in Can. 6. Concilii Aurelianensis anni 533.* inter antiqua Gallie Concilia à Sirmondo collecta *tom. 1. pag. 68. & pag. 229.* & tradit Glosa in *Can. Quoniam, verb. Episcoporum, dist. 100.* & fusius prosequitur Hallier *de sacr. Election. & Ordin. part. 2. sect. 5. c. 3. art. 11. §. 4. n. 11. & 12. secunda editionis.* Quinimò id etiam nunc obtinet inter Ecclesias Lugdunensem, & Augustodunensem, quarum prima vacante, posterioris Episcopus totum illius regimen assumit; secunda verò Pastoris solatio destituta, prioris illius Præsul eam administrat, & omnimodam jurisdictionem in ea exercet, ut videre licet in *tom. 4. Gallie Christianæ, p. 316. & seq.* Cumque olim in Civitate Manlicæ, quæ primaria est in Insulis Philippinis, Episcopo defuncto, gravia quedam absurda & inconvenientia sub temporaneo Vicarii Capitularis gubernio accidissent, postulatum est à Romano Pontifice, ut per litteras Apostolicas statureret, prædicta Ecclesia vacante, illius regimini ad antiquorem Episcopum, in isdem Insulis residentem, devolvi; & quidem Congregatio Concilii consulendum censuit

suit Sanctissimo, ut hujusmodi petitioni annueret; uti relatum habetur in *Regestis dicte Congregationis lib. 12. Supplicium Libellorum pag. 569.* Præterea, ubi ex antiqua & immemorabili consuetudine inductum reperitur, ut Ecclesia vacantis administratio ad aliquem in certa Ecclesiastica dignitate constitutum devolvatur, ut in Ecclesia Gerundensi contingit, cujus jurisdictioni, Episcopo defuncto, ad Archidiaconum Majorum, de *Rogationibus* nuncupatum, devolvitur; antiqua hujusmodi consuetudo minimè reprobat, ut firmat Rota Romana *decis. 731. & 764. coram Emeris Jun. & decis. 132. coram Benincasa.*

II. Verùm, extra hæc rerum circumstantias, & extra casus peculiaris hujusmodi, vacante Sede Episcopali, rota Episcopi jurisdictioni transit ad Capitulum Cathedralis Ecclesie, per textum in *cap. His quæ, & cap. Cum olim, de majorit. & obedient. quod quidem de jure communi posset illam per se exercere, cum nullus reperitur textus, quoad suæ jurisdictionis exercitium alteri committendum obstringatur; quamvis revera consultius semper, atque viduare Ecclesie utilis visum fuerit, singularei alicui personæ, à Capitularium ceteri seligende, illud demandare; etenim, vacante Ecclesia, in Civitate Manlicæ, quæ primaria est in Insulis Philippinis, Episcopo defuncto, gravia quedam absurda & inconvenientia sub temporaneo Vicarii Capitularis gubernio accidissent, postulatum est à Romano Pontifice, ut per litteras Apostolicas statureret, prædicta Ecclesia vacante, illius regimini ad antiquorem Episcopum, in isdem Insulis residentem, devolvi; & quidem Congregatio Concilii consulendum censuit*

prudentes & litteratos haberi, si placeat, unus ex eis eligatur, qui ad exequendum hoc negotium utilior invenitur; cui nimirum cura ac sollicitudo totius Episcopatus possit imponi, ac per eum omnia necessitatis Ecclesiasticæ negotia debeant ministrari. At jure novo Tridentini *sess. 24. cap. 16. de reform.* tenetur Capitulum intra octo dies post mortem Episcopi, aut aliter inductam Ecclesie vacationem, seu verius, ab habita vacationis notitia, uti decisum refert Quaranta in *Summa Bullar. verb. Capitulum Sede vacante*, Vicarium constituere, per quem jurisdictionem ad se devolutam exerceat. Quodsi in Vicario, intra octo dies eligendo, negligens fuerit, tunc, si agatur de Ecclesia Suffraganeæ, ad Metropolitanam, si de ipsa Ecclesia Metropolitana, ad antiquiorem ex Suffraganeis, si de Ecclesia exempta, ad propinquiorem Episcopum, pro ea vice, electionem Vicarii perirene voluit idem Tridentinum *cit. loc.* Idemque juris est, si Ecclesia vacans careat Capitulo, à quo Vicarius constitui queat. Si tamen contingat, vacare Ecclesiam Suffraganeam, carentem Capitulo tempore, quo etiam Metropolitana est suo Pastore viduata, in hoc casu, electionem Vicarii non spectare ad antiquiorem ex Suffraganeis, ut nonnulli opinabantur, sed ad capitulum vacantis Ecclesie Metropolitanæ, censuit sacra Congregatio Concilii, à qua cum quaesitum fuisset; Primò, in vacante Ecclesia Suffraganeæ Capitulo carente, illius administratio, & Vicarii, Sede vacante, deputatio spectat ad Metropolitanam; & quatenus Metropolitana Ecclesia Pastore careat; Secundo, in spectat ad Capitulum ejusdem Ecclesie Metropolitanæ, vel potius ad

antiquiorem Suffraganeum Episcopum; eadem die 28. Augusti 1683. lib. 33. decretor. pag. 261. ad primum respondit *Affirmative*; ad secundum, spectare ad Capitulum *Metropolitane*. Idemque responsum dedit die 14. Aprilis 1683. lib. 35. decretor. pag. 190.

III. Vicarius iste, sive à Capitulo, sive ab alio Capiti negligentiâ supplente, electus, eodem termino potitur jure ac Vicarius Generalis vicentis Episcopi; ad eum quippè, ut notat eum communi Barbosa *suprà cit. alleg. 54. num. 158.* transfertur exercitium totius jurisdictionis Episcopalis, penes Capitulum existentis. Idque adeo verum est, ut sua auctoritate ordinaria conferre valeat processus super fama virtutis & miraculorum ordinaria conferre valeat processus Servorum Dei, quos conferre potuisset Episcopus, juxta ea, quæ allegavimus in nostro Opere de *Canonizatione Sanctorum lib. 2. cap. 2. num. 2.* Imò ab ipsamet Sede Apostolica ad Vicarium Capitularem quandoque diriguntur littere remissoriales pro conficiendis processibus Apostolicis super virtutibus & miraculis, tum eorumdem Servorum Dei, tum etiam eorum, qui jam in Beatorum album sunt relati; quod pariter à nobis ostensum fuit *cit. lib. 2. cap. 45. num. 17.* Quamobrem, ut ingenue loquamur, nondum hactenus percipere potuimus, cur Dataria Apostolica dispensationes, quæ ex mente Tridentini *sess. 22. de reform. cap. 5.* extra Curiam committende sunt Ordinariis locorum, in quibus degunt illas impetrantes, numquam committere consueverit Vicariis Capitalibus; quamvis easdem committere soleat Vicariis Generalibus; quemadmodum testantur Cortadas in *Praxi dispensat. Apostolicar. lib. 2. cap. 4. n. 11. & seq.* & Rosa de *executoribus*

litterar. Apostolicar. cap. 3. n. 21. & seq. Scimus utique, dispensationes ab Apostolica Sede, Episcopo, aut Vicario Generali delegatas, quas ante Episcopi obitum, eorum alter non sit exequutus, non censeri commissas Vicario Capitali, qui propterea, etsi Episcopo quoad jurisdictionis exercitium succedat, non tamen poterit prædictas Apostolicas litteras extorque, quemadmodum firmat Sylvius *Oper. tom. 3. verb. Vicarius secundo*; sed ejusmodi res nihil cum nostra habet commune; ideo enim Vicarius Capitalis exequi nequit præfatas litteras, quia istæ directæ sunt Episcopo, vel Episcopi Vicario Generali; & ipse, quamquam exerceat Episcopalem jurisdictionem, non tamen est Episcopus, nec Vicarius Generalis Episcopi; hoc autem non prohibet, ne eadem litteræ ad ipsummet Vicarium Capitularem signanter atque expressè dirigantur.

IV. Quoniam autem Vicarius Capitalis Vicario Generali Episcopi quodammodo comparatur, merito propterea dubitant Doctores, an ille, sola sui muneris commissione, ea expedire valeat, ad quæ perferenda Vicario Generali opus est speciali mandato. Negat Barbosa de *Canonic. & Dignit. cap. 42. num. 103.* asserens, contrariam opinionem minus firmam visam esse Romanæ Rotæ in *una Mauritanen. Pensionis die 25. Junii 1626. coram Pirovano. Sed Gutier. Can. Quæst. lib. 2. cap. 17. num. 21.* Garcia de *Benef. part. 5. cap. 7. num. 28.* Molina de *just. & jur. tract. 5. disput. 11. n. 3.* alique plurimi, sententiam affirmativam tuerunt, validisque sustentant rationibus; Tridentinum enim, inquit, voluit, Vicarium à Capitulo eligi, ad evitandas inter Capitulares discordias, ad causas celerius expedi-

diendas, & multa præcavenda incommoda, quæ, experientia edocente, obvenirent, si Episcopalis jurisdictionis actualis administratio penes universum Capitulum resideret. Hæc autem incommoda non minus sequerentur, si, constituto Vicario Capitali, adhuc tamen Capitulum sibi, suoque judicio reservaret, quæ aliis indigent speciali mandato. Neque dedecere, ajunt, Vicarium Capitularem in hoc præstare Vicario Generali, cum & in aliis idem contingat; siquidem Vicarius Generalis potest ab Episcopo, pro suo libito, & sine ulla causa removeri; Vicarius verò Capitalis, semel electus, non potest à Capitulo revocari, nisi causa ad id probata à sacra Congregatione negotiis Episcoporum, & Regularium præposita; quod ab eadem sacra Congregatione fuisse sæpius declaratum, refert Barbosa *cit. cap. 42. de Canon. & Dignit. n. 47.*

V. Quidquid verò sit in aliis, quod peculiariter ad rem nostram attinet, Vicarium Capitularem nullo indigere speciali mandato, ut Dioecesanam celebret Synodum, videntur communiter affirmare Doctores generatim docentes, integrum illi esse Synodum, cum voluerit, congregare, quin ullam specialis mandati mentionem faciant, quemadmodum, inter cæteros, tradunt Garcia de *Beneficiis part. 9. cap. 2. num. 64.* Bottus de *Synodo Episc. part. 1. quæst. 5. num. 40.* Ventriglia *tom. 2. annot. 15. §. 2. num. 49.* Cardinalis Petra ad *Constitut. Apost. tom. 6. pag. 129. num. 113.* Scarfantoni ad *Ceccoper. part. 2. lib. 4. tit. 3. in animadvers. pag. 126. num. 25. & 26.* Romaguerra ad *Const. Synod. Gerundens. lib. 1. tit. 1. cap. 1. num. 16. & seq.* Expressè autem facultatem, de qua loquimur, Vicario Capitali, solo sui muneris

jure, & sine speciali mandato, competere assertit Petrus Laurentius de *Vicario tract. 3. cap. 5. quæst. 590.* Quoniam, ait, non minus Dioecesis visitatio, quam Synodi coactio, inter majora & ardua recensetur; illa à Vicario Capitali sine speciali mandato liberè expleri potest: igitur, & Synodos congregari.

VI. Hæc porro assertio, quam Laurentius aperit, & alii subobscurè adstruunt, etsi verissima sit, attamen ex eodem illo argumento, quo præcipue innititur, ita videtur limitanda, ut nimirum liceat Vicario Capitali sine speciali mandato Synodum convocare, dummodo effluxerit annus à die ultimæ Synodi habitæ ab Episcopo; etenim, quamvis ille possit Dioecesim visitare, sicuti late probant Alteserra in *Vindic. Ecclesiast. jurisdict. lib. 8. cap. 16. in fin. Marescot. varior. resolut. lib. 2. cap. 15. num. 14. & seq. Navar. in summ. Bullar. comment. 38. num. 6. part. 1. Rota dec. 546. num. 2. & 3. part. 1. recent. & dec. 84. alias 85. coram Merlino*; non potest tamen visitationem aggredi, nisi elapsus sit annus à die ultimæ visitationis ab Episcopo peractæ, uti prosequuntur Barbosa *Jur. Ecclesiast. univers. lib. 1. cap. 31. num. 71.* Navar. *cit. Summ. Bullar. part. 2. comment. 32. num. 5.* Ventriglia in *praxi rer. Ecclesiast. part. 2. annot. 15. §. 1. n. 21.* ac sæpius decisum fuit à sacra Congregatione Concilii, signanter Ostunen. 28. Julii 1708. *lib. 53. decretor. pag. 266.* cum proposito dubio, *An, & quando Vicarius Capitalis possit visitare,* scripsit *Affirmative post litem annu;* & dumungebatur munere Secretarii ejusdem sacre Congregationis, propositis die 12. Septembris 1721. sequentibus dubiis: „An Vicarius Capitalis Scardonens. facere possit

„visitationem civitatis & Dioecesis. Secundo, an facere possit visitationem personalem Capitularium;“ responsum fuit: „Ad primum, & secundum affirmativè, dummodò elapsus sit annus à die ultimæ visitationis factæ ab Ordinario.“ Quocirca, cum à sacro Concilio Tridentino tam Dioeceseos visitatio, quam Synodi coactio, quotannis pericienda statuitur, ac proinde hæc duo in re presenti videantur quodammodo inter se connexa, eodem jure metienda sunt, idemque de utraque esse ferendum iudicium, cum in utraque eadem vigeat ratio, bene perpensa ab Athesera de *Jurisdic. Ecclesiast. lib. 8. cap. 16. in fin.*, „Probabilius est, Capitulum, Sede vacante, posse utrumque visitare, & Synodum celebrare, ne crescentes peccandi licentia, crimina, maneat impunita.“

VII. Dicit fortassè quispiam: Quamvis ad Capitulum, & per Capitulum ad Vicarium tota Episcopalium iurisdicatio, Sede vacante, transeat, & facultas convocandi Synodum, non ad Ordinem, sed ad iurisdictionem Episcopalem pertineat, non rectè tamen exinde inferatur, facultatem inesse Vicario convocandi Synodum; nam etiam potestas concedendi Indulgentias, non ad Ordinem, sed ad iurisdictionem pertinet, uti desumitur ex *cap. Quod autem de penitent. & remission. atque ex eo fit*, quod à summo Pontifice simplici Clerico quandoquæ delegatur; & nihilominus ab Episcopo ad Capitulum, cuiusve Vicarium non transit; hic quippè Indulgentias quadraginta dierum, quas Episcopus elargiri poterat, neutiquam concedere valet. At responderetur in primis, non deesse Doctores, qui eandem potestatem concedendi Indulgentias, qua poller Episcopus, attribuant Vicario

Capitulari, inter quos Abbas in *cap. Cum olim, quest. 17. de majori. & obediën. Marchetti. in Praxi Vicar. Capit. cap. 24. num. 1. & seq. Peregrin. in Praxi Vicar. part. 1. sect. 4. sub sect. 2. num. 72. Mollo. de Just. & Jur. tom. 6. disput. 11. n. 6. Azor. Inst. Moral. part. 2. lib. 3. cap. 77. quest. 9. Barbosa Jur. Ecclesiast. lib. 1. cap. 32. num. 9. Sylva de Beneficiis part. 2. cap. 11. num. 4. Armilla in Summa in verb. Capitulum, vers. Cum iura dicant. Sylvester in Summa verb. Capitulum, in fin. Sa in Aphor. Confessorior. verb. Capitulum Sede vacante. Deinde, etsi libenter admittamus, veriorum esse sententiam oppositam, quam tenent Turrecremata in *Can. Item in Levitico num. 4. r. de penit. dist. 1. Socin in cap. Nostram, n. 19. & seq. de penit. & remis. Fagnanus in cap. Accedentibus, num. 13. de excessib. Prælator. Pirhing ad lib. 1. Decretal. tit. 33. sect. 2. num. 49. vers. cuiusmodi potestas, & lib. 5. tit. 38. sect. 2. num. 42. Ferosin. de Cap. Sede vacante quest. 9. n. 10. Leander Oper. Moral. tom. 1. tract. 5. disp. 14. quest. 23. Fragos. de Regim. Christiane Reip. tom. 2. part. 2. lib. 2. disp. 4. §. 1. num. 19. Pax Jordan. Elucubrat. tom. 1. lib. 5. tit. 16. num. 27. Cotton. controver. lib. 2. controver. 11. cap. 1. num. 20. & præterea faremur, hanc secundam opinionem esse omnino in praxi servandam; nam sacra Congregatio Concilii die 13. Novembris 1688. interrogata: „An Vicarius Capitalaris, Sede Episcopali vacante, facultatem habeat concedendi Indulgentias, quas coeterequin concedere possit Episcopus vivens?“ noluit quidem juris controversiam decidere, districtè tamen vetuit, ne opinio, eam facultatem asserens Vicario deduceretur in praxim, respondendo: Vi-**

Vicarius Capitalaris se absteineat; multa nihilominus intercedere agnoscimus discrimina inter hanc, & potestatem congregandi Synodum. Primo enim facultas concedendi Indulgentias, uti bene ratiocinatur Theodorus à Spiritu Sancto in *Tract. de Indulgentiis part. 1. cap. 3. art. 4.* non est adeo necessaria ad Dioeceseos regimen, ut aliquod damnum eidem imminet, si ea careat qui Dioecesi ad tempus administrat; quod de usu iurisdictionis, quoad alia externam polliam respicientia, dici nequit. Secundo, prælata potestas, etsi iurisdictionis, & non Ordinis sit, est tamen iurisdictionis cuiusdam extraordinariæ, soli dignitati Episcopali annexæ, sicuti dissertè dicitur in *cap. Accedentibus, de excessib. Prælator. Tertio demum, jus Indulgentias elargiendi plenariè residet in solo Romano Pontifice, qui Ecclesie thesauri, ex infinitis Christi Domini meritis, Sanctorumque satisfactionibus conflati, custos, administrator, & dispensator est; atque à summo Pontifice profuit in Episcopos, uti docet Bellarminus in *tract. de Indulgentiis lib. 1. cap. 1. r. Controv. tom. 2.* Potuit tamen summus Pontifex illius juris partem conferre Episcopis, tamquam suarum Ecclesiarum sponsis, ut ea uterentur in commodum gregis, cuius veri pastores, & tutores sunt, & nolle illam credere aliis, qui neque Ecclesiarum sponsi, nec veri pastores sunt; sed temporarii tantum gregis curam gerunt. Cùm itaque tot & tanta inter utramque potestatem quæ in objectione invicem comparantur, intersint discrimina, ex denegata Vicario Capitalari facultate concedendi Indulgentias, nullo pacto sequitur, esse pariter illi abjudicandum jus congregandi Synodum.*

VIII. Cave tamen, ne hanc potestatem

Synodum Dioecesanam celebrandi, quam pluribus vindicavimus Vicario Capitalari, ita extendas ad Vicarium vacantis Ecclesie Metropolitanæ; ut jus pariter huic adscribas indicendi Synodum Provinciale; nam, cum indecens & abnonum visum fuerit tantam iurisdictionem tribuere Vicario Capitalari Metropolitanæ Ecclesie, ut valeat ad Synodum compellere totius provincie Episcopos; idcirco sancitum est, ut, vacante Sede Metropolitana, non ad istius Vicarium, sed ad antiquiorem Suffraganeum jus pertineat Provinciale Synodum cogendi; quod declaravit sacra Congregatio Concilii in causa *Tarraconen. 10. Februarii 1624. lib. 12. decretor. pag. 160.* in qua interrogata: „An Capitulum Tarraconen. possit, Sede Archiepiscopali vacante, iudicare ac celebrare Concilium Provinciale, an verò hæc facultas spectet antiquiorem Episcopum eius provincie?“ respondit: „Jus Provinciale Concilium indicendi ac celebrandi, Sede vacante, non ad Capitulum Metropolitanum, sed ad antiquiorem provincie Episcopum pertinere.“

CAPUT X.

De Vicario Apostolico.

Apostolicorum quorundam Vicariorum illustria in Ecclesiastica Historia extant monumenta. Thessalonicensis Archiepiscopus à S. Damaso Romano Pontifice Vicarius Apostolicus Sedis constitutus fuit. S. Simplicius Papa anno 482. Apostolicum Vicarium in Hispania Episcopum Hispaniensem deputavit; ut in prima illius epistola habetur: „Congruum duximus, Vicaria Sedis nostræ te aucto-

virate fulciri, cujus vigore munus, Apostolicæ institutionis Devereta, vel Sanctorum terminos Patrum nullo modo transcendere permittas. Quem quidem Vicariatium Apostolicum S. Hormisdæ Romanus Pontifex ratum habuit, sub eoque Baticam, & Lusitaniam comprehendit; pro reliqua autem Hispania Archiepiscopum Tarraconensem Vicariatium Apostolicum constituit, ut ex

24. epistola illius deprehenditur. "Servatis privilegiis Metropolitanorum, vices vobis Apostolicæ Sedis exterius delegamus, ut sive ea quæ ad Canones pertinent, sive ea quæ nobis sunt nuper mandata, serventur." Flodoardus in sua *Historia lib. 1. cap. 15.* docet, S. Hormisdam eum fuisse Pontificem, per quem S. Remigius, Archiepiscopus Remensis, Apostolicus Vicarius in Gallia constitutus fuerit. Verum Pontius in suis *Annalibus* id non Hormisdæ, sed Symmacho tribuit; additque, ut supremorum Principum in Gallia regnantium postulatis satisfaceret, Vicariatium Apostolicum Arelatensibus etiam Episcopis concessum fuisse. De Apostolicis hinc Vicariis fuscæ agit Thomassinus de veteri & nova Ecclesiæ disciplina *part. 1. lib. 1. cap. 18. n. 7. & seq. & cap. 30.* Porro inter cætera, quæ ad officium Vicariatium Apostolicorum extra Italiam pertinebant, id erat, ut Provinciales Synodos cogere, ut eisdem præsidere, utque omnem curam adhiberent, ne à Metropolitanis Synodales Conventus pretermitterentur; quemadmodum P. Joannes Antonius Bianchi in suo *Opere de Potestate & Politia Ecclesiæ tom. 5. lib. 3. c. 2. §. 3. n. 2.* late ostendit. Verum, quia ad nostrum Institutum non pertinet de hujus generis Vicariis Apostolicis hoc loco agere, ideo

II. De illis Vicariis Apostolicis nobis in præsentia sermo est, qui hodiernis etiam temporibus à summis Pontificibus deputantur, interdum quidem sine Episcopali characterè, interdum autem hujusmodi characterè insigniti, cum titulo tamen alicujus Ecclesiæ in partibus Infidelium sitæ, ut spirituale regimen gerant alicujus regionis, cujus Episcopus & Pastor proprius non existat; aut si existit, aliqua ratione, etiam sine vitio suo aut culpa, impediatur, quominus proprium gregem per semetipsum pascere valeat; ac de his quærit, utrum jus habeant Dioecesanam Synodum in regionibus sibi commissis convocandi.

III. Cùm per Monasteriensem Patrem læta fuissent Archiepiscopi Coloniensis jura, etique impeditum regimen ejusdem partis suæ Dioecesis; delata fuit ad Apostolicam Sedem anno 1667. instantiæ Ducis Brunsvicensis & Luneburgensis, qui postulabat, ut in iis regionibus Vicarius Apostolicus constitueretur, simulque ad id muneris delegandum proponebat Valerium Macionem Equitem, & primum suum Eleemosynarium. Consulens per litteras Apostolicis Nuntius; Poloniae agens, rescripsit, ex hujusmodi Vicarij deputatione; tum ipsi Duci majores animos additum iri ad Catholicam Religionem in illis regionibus promovendam; tum etiam fore, ut Catholici, qui in iis locis erant, magnopere subleventur; ipsum verò Coloniam Archiepiscopum huic deputationi libenter assensurum, quippe qui impedimentum, exercitio sui juris obiectum; à se nullo pacto superari posse intelligeret. De hujus Apostolici Vicarij constitutione, ac de reliquis, quæ superius exposuimus,

extant monumenta in Tabulario S. Congregationis Propagandæ Fidei notis præposita.

IV. Postquam ab antiquissimo tempore, sive ut aliis placet, jam usque ab Apostolorum ævo, Catholica Religio primordia in Malabarica regione constituta fuerunt, diabolica fraude factum est, ut Nestorianæ heresis labes illarum gentium animos inficeret; quam eo usque tenuerunt, donec per celebrem Alexium de Meneses Goæ Archiepiscopum eliminata fuit. Sed non diu permansit hujus laborum, atque operum fructus. Cùm enim Grangaronensis Ecclesiæ Archiepiscopus magistram semper in ea Ecclesiæ auctoritatem obtinuerit, quidam Thomas de Campo Archiepiscopus gravissimum schisma adversus Archiepiscopum conflixit, & magnam illius subditorum partem ad suam obedientiam pertraxit. Quod cùm circa finem Pontificatus Innocentii X. contigisset, ab Alexandro VII. ejus successore missus fuit in eas regiones Vir Religiosus à Carmelitana Familia, nomine Joseph à Sancta Maria, qui amplissimis facultatibus à Pontifice sibi delegatis munitus, exitiali illi malo jam late grassanti remedium adhiberet. Cui quidem cùm primum ad Malabaricam regionem accessit; quantumvis multum ac diu laboraverit, parum, aut nihil proficere datum est. Idem tamen cùm Romam reversus, initum à se agendi rationem summo Pontifici magnopere probasset, Episcopi characteratus, & Hierapolitanæ Ecclesiæ titulo decoratus, & in easdem regiones iterum missus, memoratum schisma feliciter extinxit, & Thomam de Campo adduxit, ut male præsumpta potestate abdicaret. Præterea Alexandrum de Campo, illius patrualem Episcopum consecravit, magnumque animarum

numerum, quæ in pristino Nestoriani erroris laqueum reciderant, ad sanctam Ecclesiæ Catholicæ fidem reduxit; indeque digressus, ab eodem Alexandro VII. summo Pontifice, pro laborum suorum præmio, Brisinianum Episcopatum accepit; à quo deinde ad Thiphernatem Ecclesiam translatus est, ubi supremum diem obiit.

V. Sed vix è Malabarica regione memoratus Episcopus excessit, cùm Archiepiscopus eundem rursus auctoritatis locum invasit, in quo usque ad vitæ finem perseveravit; illo autem extincto, schismaticæ factionis qui erant, opem ferente schismatico Patriarcha Hierosolimitano, Gregorio V. nuncupato, alium sibi antesignantum, cui nomen præter Thomas de Campo, sibi elegerunt. Atque hic rerum status cùm ad nostra usque tempora permaneat, cumque Præsulbus Coccini, & Grangaronis per sæculares Potestates minime permissum sit propriam spirituales jurisdictionem exercere in illis regionibus; quæ temporali eorum ditioni subjectæ sunt; necesse fuit, ut Sancta Sedes Vicarium Apostolicum, Episcopali characterè insignitum, in locis illis constitueret, qui Catholicorum ibidem degentium regimen gerens, eosdem in Sancta Religione continere, atque heresis progressum reprimere satageret; cui tamen rei, magnæ ad hunc diem difficultates se opponunt; cùm & schisma ibidem etiam nunc perseveret, & aliquot loca sint, quæ Archiepiscopi schismatici, ac heresi infecti regimine, & auctoritate continentur; licet ille, qui Archiepiscopatum in præsentia occupat, apud nos, & Apostolicam Sedem agat, ut in Catholicæ unitatis eorum recipiatur, paratum se ferens, erroribus abjuratis, in sanctæ Matris Ecclesiæ sinum, unâ cum magna populi mul-

titudine sibi dicto audiente, redire, ac summi Pontificis auctoritatem agnoscere; quod sanè gravissimi momenti negotium Propaganda Fidei præposita, quam nos jam semel coram nobis coegimus ad consultandum, qua via & ratione ad optatum tantæ rei exitum perveniri possit. Hæc autem partim desumpta ex historia vitæ præfati Patris Josephi à S. Maria, qui Tiphernatium Episcopus obiit, partim ex monumentis, quæ in actis ejusdem Congregationis asservantur, hoc loco paucis inserere opportunum duximus, ut originem exponeremus Vicariatus Apostolici regionis Malabaricæ, qui ex eo tempore alicui semper à Carmelitarum Discalearum Familia, Episcopali caractere prædito, committi solet.

VI. Nankinensem, & Pekinensem Episcopatus in Sinarum Imperio exiit Alexander Papa VIII. & jus nominandi personas illis præficientibus attribuit pro tempore existentibus Portugallæ Regi Fidelissimo, ut videre est in ejusdem Pontificis Constitutionibus 16. & 17. tom. 9. *Bullarii novæ Romanæ editionis*. Verum non multò post agnitum fuit, nimis vastas esse Dioceses memoratas Episcopis assignatas, atque hinc animarum regimen ibidem haud rectè procedere. Itaque Innocentius XII. per diversos Diocesum illarum tractus Apostolicos Vicarios constituit, quorum officium tandùm duraturum esset, donec liceret novis ibi Episcopatus erigere; Episcopis autem Nankinensibus, & Pekinensibus interdixit, ne se ullo modo immiscerent regimini illarum regionum, quæ per Vicarios Apostolicos gubernarentur. Et hi quidè Vicarii Episcopali caractere præditi sunt, earumque regionum moderamini ad hunc diem præstant, ad

formam Constitutionis memorati Pontificis, quæ in eodem Bullario habetur num. 138.

VII. In Mellaporensis Episcopatus erectione, quæ facta est à Pontifice Paulo V. Peguvia Regnum, tamquam Diocesis illius pars, descriptum reperitur. Sed cum Episcopis numquam datum fuerit, in ea Diocesi sibi attributæ parte visitationem peragere, ideoque animarum cura multum inibi negligeret; re ad nos delata per sæptè dictam Congregationem de Propaganda Fide, anno 1741. Præsulem Galizia, Glismensis Episcopi titulo decoratum, Vicarium Apostolicum in dicto Peguvia Regno constituimus.

VIII. Quod itaque ad hujusmodi Vicarios Apostolicos attinet, cum ipsis omnimoda Pastoralis auctoritas communicetur, nullus controversæ locus est, quin Diocesanam Synodum cogere & celebrare valeant. Petrus Episcopus Beritensis, Vicarius Apostolicus in Tunkini, aliisque Sinesis Imperii partibus à summo Pontifice deputatus, cum pro bono animarum sibi creditarum regimine necessarium duxisset Diocesanam Synodum convocare, de suis facultatibus nihil dubitans, ita scribebat: "Ex quo datum est nobis in Tunkinense Regnum ingredi, id unum præ animo habuimus, ut majorem Dei gloriam, ac infidelium conversionem promoveremus. Cum autem inter varia, quæ suppetebant, media, maxime præ cæteris conducere videretur Synodi celebratio, convocavimus eos omnes, quorum consiliis in presenti negotio uti possemus." In hæc autem Synodo, cui Apostolici Missionarii, Cathedristæ, & Presbyteri vocati interfuerunt, inter alia, quæ statuta atque provisiva sunt, hoc, quod subjoined, decretum est: "Unquoque

»ver-

»vertente anno, Conventus Synodalis fiet coram nobis, aut Vicario nostro Generali, ad quem vocabuntur Administratores, & in eo de rebus Religionis tractabitur." Cumque Synodales hujusmodi Constitutiones Romam transmissæ, & in Congregatione de Propaganda Fide examinatæ & probatæ fuissent, à summo etiam Pontifice Clemente X. per suas Apostolicas literas die 23. Decembris anno 1673. datas, quarum initium *Apostolatus officium*, in forma specificâ confirmatæ fuerunt. Quæ litteræ inter Constitutiones Apostolicas ad Syntarum, & Tunkini Missiones pertinentes, anno 1676. Parisiis editas, insertæ sunt, pag. 121. & seq.

IX. Sixtus V. in sua Constitutione 117. tom. 4. part. 4. *Bullarii novissimæ editionis Romanae pag. 399.* Congregationi Cardinalium, negotiis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium præpositæ, facultatem attribuit, ut quando Ecclesiarum necessitas id exigeret, in Italia præsertim, Vicarios Apostolicos deputaret, probos ac doctos Viros, qui auctoritate accepta à Romano Pontifice per Apostolicas literas in forma Brevis, peculiare Dioceses gubernarent: "Ubi necessitas exegerit, Viros usu & doctrina idoneos, rectos, & timentes Deum deligant, qui nostrarum litterarum auctoritate suffulti, Ecclesias aut Vicarii Apostolici regant." Atque hujus quidem generis Apostolicos Vicarios frequenter deputari contingit, sive cum metus est, ne diu Ecclesia aliqua Pastore viduata permaneat; sive cum in Vicarii Capitalis electione controversas, & turbas excitandas fore prospicitur; vel quando Episcopus adversa valetudine, aut senio affectus, gregi gubernando impar agnoscitur; aut denique cum illius cul-

pa sit, ut ab Episcopatus administratione suspendi, aut perpetuo removeri debeat.

X. Ad hos igitur Vicarios Apostolicos sermonem regentes, si quaratur, an ipsis etiam competat facultas convocandi Synodum Diocesanam, respondebimus, quòd illos, qui ad regendam Ecclesiam per obitum, aut translationem Episcopi, vacantem deputati fuerint, ea omnia locum habere, quæ in superiori capite de Vicariis Capitalibus disserimus. Quod vero spectat ad alios, quibus supplendæ injunguntur vices Episcoporum, qui vel Ecclesiæ regimini nequaquam idonei, vel ab illius administratione remoti sunt, omnium tutor ac melior ratio est, ut Apostolicæ eorum deputacionis litteræ inspiciantur, & perpendantur. Si enim in his expressa reperitur facultas cogendæ Synodi, utique Vicario jus erit eam convocandi, sin autem ejusmodi facultas in litteris expressa non fuerit, & tamen ea sit rerum illius Diocesis conditio, ut Synodum convocari requiratur, supplendum erit Summo Pontifici, ab eoque facultas obtinenda celebrandi Diocesanam Synodum; quod quidem facili negotio impetrabitur; eo vel magis, quòd ipsis Apostolicis litteris, quibus Vicariorum deputaciones fiunt, ut plurimum hujusmodi facultas inseri consuevit. Formula, qua concepti solent hujusmodi deputacionum litteræ, impressa legitur in tractatu de *Vicario Apostolico*, quem scripsit Præsul Bassi, quondam Episcopus Ananie *ad tit. 1.* Qui etiam Auctor jure ac merito censet, ad Synodales Conventus ab hujusmodi Vicario Apostolico celebrandos, minime accersendum, aut admittendum esse Episcopum, cui vel ob inhabilitatem, vel ob culpam, datus est auctoritate

Apos-

Apostolica Vicarius ipse, de quo agitur; ut videre est in citato *Tractatu tit. 2. num. 9.*

CAPUT XI.

De Prælato inferiore.

Tamburinus de Jure Abbatum tom. 1. disp. 24. quest. 7. *Clarissimus Controv. Juris lib. 2. cap. 220. num. 125.* & Joseph de Prosperis in suo *tract. de territorio separato, quest. 5. numer. 18.* indistinctè docent, omnibus Prælati inferioribus, qui tantam jurisdictionem in loco exerceat, ut dicantur loci Ordinarii, vis esse congregandi Synodum Diocesanam. At ad arandum errorem, qui ex vocis ambiguitate oritur, & multos decipere solet, tres distinguimus inferiorum Prælatorum species.

II. Prima est eorum, qui certo præsent generi personarum existentium intra septa alicujus Ecclesie, monasterii seu conventus, cum passiva exemptione à jurisdictione Episcopi. Ejusmodi sunt Superiores Regulares, & nonnulli Prælati Seculares, qui unâ cum Ecclesia, ejusque Ecclesie Clericis, & Administris, quibus præficiuntur, subsunt immediatè Romano Pontifici.

III. Secunda species est Prælatorum habentium jurisdictionem activam in Clerum, & populum certi loci; qui tamen locus est intra Episcopi Diocesis, à qua undique circumscribitur. Et ejusmodi Prælati improprè tantum, & lato quodam loquendi modo dicuntur esse *Nullius*.

IV. Tertia species est Prælatorum, qui jurisdictionem activam habent in Clerum, & populum alicujus loci, seu oppidi, aut plurium locorum &

oppidorum, quæ omnino avulsa & separata sunt à cujuslibet Episcopi Diocesi; quapropter dicuntur consistuere quendam quasi Diocesim, ubi Prælati, iis exceptis, quæ Ordinibus Episcopalis sunt, omnia exercent, quæ ceteroquin ad Episcopalem jurisdictionem pertinerent. Hujus generis Prælati inter inferiores nobilissimi sunt; & dicuntur verè, & propriè *Nullius*; & veris annumerantur Ordinaris locorum. De singulis hisce Prælatorum speciebus diligenter, more suo, agit Cardinalis Petra ad *Constitutionem 4. Callixti III. sect. 1. tom. 5.* & post eum, Clemens de Arostegui in sua *Concordia Pastoralis super jure Diocetano inter Episcopos, & Prælatos inferiores part. 1. cap. 4. num. 64. & seq.* ubi simul omnium prælatorum trium Prælatorum investigat originem. Et siquidem ex privilegiis à Sede Apostolica concessis Prælati primæ & secundæ speciei, incautè admodum nonnulli Doctores, & quandoque etiam Tribunaia, inferebant concessionem territorii verè separati, & Prælatum tot tantisper concederantur prærogativis, illic accensebant Prælati tertie speciei; idcirco nos ad supremum Pontificatum evecti, ad hæc eventudam æquivoocationes, Constitutionem edidimus, quæ est in *ordine 76. nostri Bullarii tom. 1.* in qua, additis etiam nostræ Romanæ Rotæ Auditoribus, totam hæc materiam accuratè digessimus, & perspicuè explicavimus, quod & à nobis præstitum est in alia nostra Constitutione, quæ incipit *Inter multa*, edita die 24. Aprilis 1747. super jurisdictione Episcopi Tusculani in Clerum & populum Cryptæ Ferratæ, inserta in secundum tomum nostri Bullarii 33. in *ordine*.

V. Hac opportuna distinctione præmissa, certum esse dicimus, ab in-

ferioribus Prælati tum primæ, tum secundæ speciei, non posse Diocesanam Synodum celebrari; quod profectò de Prælati primæ speciei est per se manifestum; de Prælati verò secundæ speciei, colligitur ex Tridentino *sess. 24. cap. 2. de reform. præcipiente*, ut nisi ipsi subdantur Capitulis generalibus, accedant ad Synodum Episcopi, cui alias cessante exemptione interesse deberent; non enim ita Tridentinum jussisset, si ipsi vis esset propriam Synodum habendi. Quod verò spectat ad Prælatos tertie speciei, non idcirco, quod isti verè *Nullius* sint, & proprium ac separatim territorium habeant, statim jus sibi vindicare poterunt congregandi Synodum Diocesanam; sed necesse est, ut duo insuper probent: primum sibi à Sede Apostolica concessum fuisse explicitum privilegium Synodum convocandi; secundum, tale privilegium deductum fuisse in usum, & reapè à suis antecessoribus fuisse Synodum convocantem; sicuti docent Garcia de Benef. *part. 2. cap. 2. num. 121.* Paris. de *resignat. lib. 8. quest. 9. n. 98.* ac pluribus Cardinalis Petra *cit. tom. 5. sect. 2. pag. 129. num. 114. & seq.* quorum sententiæ ad stipulantur plurima Rotæ Romanæ decisiones relatæ à Garcia *cit. loc.* & uberius videri potest in *decis. 17. & 14. tom. 2. tit. 27. de offic. Ordinar. cor. clar. mem. Cardinali Falconerio*; & quod magis est, eadem semper fuit sententiæ sacre Congregationis Concilii, cui sola qualitas *Nullius*, cum territorio separato, nunquam visa est sufficere ad astruendam Prælati inferiori facultatem cogendi Synodum, nisi simul in eodem concurrant illa duo, speciale scilicet, & expressum privilegium Apostolicum, atque ejusdem privilegii usus; uti constat ex quamplurimis ejusdem sacre Con-

gregationis responsis, & decretis, congestis & relatæ à Cardinali Petra *loc. cit.* de quibus etiam restatur bon. mem. Altovitus, sacre Congregationis olim Secretarius, in voto, quod exaravit in causa *Isernien. seu nullius, Sancti Vincentii in Vulturno*, proposita die 11. Januarii 1687. ubi hæc habet: "Ad hoc ut Episcopo inferiori possit Synodum congregare, duo copulative requiruntur; primum nempe, quod habeat proprium & separatim territorium; secundum verò, quod eandem Synodum congregare consueverit, ut alias respondit sacra Congregatio, & signanter in Militen. mense Decembris 1586, lib. 4. decretor. pag. 216. ubi: Abbatem Sanctissimæ Trinitatis non posse separatim Synodum celebrare, nisi constet, Abbatiam nullius esse Diocesis, & proprium habere territorium, atque alias legitime Synodum celebrasse."

VI. Quia porò jus convocandi Synodum, & jus iudicandi concursum ad Parochiales Ecclesias, videntur quodammodo inter se connexa, cum juxta Tridentinum *sess. 24. cap. 18. de reform.* concursus institutus sit eorum Examinatoribus in Synodo Diocesana electis; idcirco sacra Congregatio jus iudicandi concursum in Abbatibus non admittit, nisi prius, & privilegio, & privilegii usu ostenderit, se esse in quasi possessione Synodum cogendi; Quod si Parochialis, *verba sunt sacre Congregationis*, non sit intra fines Diocesis alicujus Episcopi, & inferiori Episcopo omnimodam habeat jurisdictionem Episcopalem, nec alicui subdatur, sed est immediate subiectus Sedi Apostolicæ, nullius Diocesis, proprium territorium habens, si habeat jus congregandi Synodum, &

legitimè constet, illam congregasse, & congregare, & elegisse, ac eligere Examinatores, poterit concursum instituire, examinare, & approbare; Œconomos, Vicarios deputare, & alia facere, quæ prescribuntur cap. 18. sess. 24. Episcopus verò debet manueri, donec dicta requisita Abbas probaverit, lib. 6. decretor. pag. 91. Idemque, atque iisdem fere verbis rescriptum legitur die 26. Septembris 1615. lib. 11. decretor. pag. 163.

VII. Prædicta contentio inter facultatem cogendi Synodum, & indicendum concursum ad Ecclesias Parochiales, ansam præbuit controversiæ, cuius notitia prodesset potest ad clariorem præsentis materie intelligentiam. Inter Commendatarium, Archimandritam nuncupatum, Monasterii S. Salvatoris de lingua Phari, & Archiepiscopum Messanensem, diu multumque disceptatum fuit de vera separatione territorii ejusdem Archimandritæ à Diocesi Messanensi, cum vera qualitate *Nidivus*; atque ad omnem finendam controversiam inita Litigatio est inter utrumque concordi, à Sede Apostolica approbata, in qua Archimandrita ponitur in pacifico statu Prælati tertie speciei, cum territorio separato, & inter cætera jus illi adscribitur indicendi & instituendi concursus ad Beneficia Curata, in sua quasi Diocesi vacantia, & vacatura. Coherenter ad hujusmodi concordiam, & velut in necessariam illius sequelam, contendebat Archimandrita jus pariter sibi esse Synodum congregandi. Re delata ad sacram Congregationem Concilii, à docto & accurato ejusdem Congregationis Secretario scitè animadversum fuit, ex potestate indicendi concursum non necessario consequi jus cogendi Synodum, cum

possit concursus fieri coram Examinatoribus electis à Synodo finitimi Episcopi, qualis in casu esset Archiepiscopus Messanensis; ex quo intulit, onus adhuc incumbere Archimandritæ probandi & privilegium Apostolicum, quo sibi fiat expressa potestas Synodum cogendi, & præviam ejusdem privilegii, si ab antiquo concessum demonstraretur, executionem; cumque hæc probata non fuerit, idcirco proposito, die 5. Julii anni 1738. sequenti dubio: *An Archimandrita Messanensi competat jus convocandi Synodum*: responsum fuit *Negativè*. Verùm cum post nostram assumptionem ad supremum Pontificatum, Cardinalis Sylvius de Valentibus, Commendatarius Archimandrita præfati Monasterii S. Salvatoris, nobis supplicasset, ut potestatem, qua hætenus caruerat, Apostolica auctoritate ei concedere dignaremur, nos ejusdem Cardinalis precibus annuentes, nostris in forma Brevis litteris datis die 14. Januarii 1741. privilegium eidem Cardinali indulgimus celebrandi Synodum in aliquo loco sue jurisdictionis, extra civitatem Messanensem, quod tamen privilegium personale duntaxat esse declaravimus, nec suffragari volumus futuris Archimandritis, nisi simile indultum à Sede Apostolica ipsi quoque obtulerint. Hodem Apostolico privilegio, nuac temporario, nunc perpetuo, à Sede Apostolica exornatos fuisse alios plures inferiores Prælatos tertie speciei, non ignoramus; cum frequenter occurrant Synodi ab his habitæ, ac præsertim ab Abbatibus Cassinensibus, Nonantulano, Farnensi, Sanct. Salvatoris Majoris, & similibus.

VIII. Audivimus ab aliquibus, etsi viris probis & doctis, quæ modò dicta sunt, improbari, ex eo potissimum,

quod si tertie speciei Prælati in vim ordinariæ suæ jurisdictionis competat, aut Ordines suis subditis conferre, aut litteras dimissorias eis concedere, ut ab aliis Tonsuram, & minores Ordines recipere possint, eisdem Prælati tertie speciei denegari non possit facultas cogendi Synodum jure suo, & præcisio quolibet Apostolico privilegio. At tantum abest, ut illatum exemplum intentioni sic argumentum prodesset possit, ut eam potius evertat; quod ut facilius percipiatur, opus est præmittere, à Concilio Tridentino *sess. 23. cap. 10. de reform.* duo fuisse sancita: primum, ne Abbatibus, aliisque quibuscumque, quantumvis exemptis, liceat primam Tonsuram, vel minores Ordines cuiquam conferre, qui Regularis subditus sibi non sit; secundum, ne iidem Abbates, alique exempti litteras dimissorias Clericis secularibus, ut ab aliis ordinentur, concedere valeant.

IX. Jam verò primam decreti partem expendenti statim coercita apparere illimitata illa facultas, à jure antiquiori quibusdam Abbatibus data, omnibus indistinctè & promiscuè conferendi primam Tonsuram, & minores Ordines; & perspicuum fit, ab his, quantavis fruuntur exemptione, hodie non posse initiari, nisi suos subditos Regulares. Ut autem hæc ipsa, qua nunc unice fruuntur potestate, uti valeant, non solum debent esse in Presbyteratus Ordine constituti, sed debent insuper benedictionem obtinuisse ab Episcopo, nisi Episcopus tertio cum *humilitate ac devotione, sicut convenit, requisitus, eos benedicere fortè reuerit*, juxta textum in *cap. Statuimus, de suppl. n. lig. Prælator.* aut nisi alio peculiari fulciantur privilegio, quo eis potestas fiat, etiam non recepto benedictionis munere, omnia per-

agendi, quæ Abbatibus competunt Episcopi benedictione quodammodo statueratis; quæ omnia sigillatim, & distinctè à nobis exposita fuere in brevi quadam dissertatione, quam extraximus occasione cujusdam causæ *Wrislaviensis. sacræ Congregationis Concilii*, cujus Secretarii officium gerebamus, proposita die 12. Februarii 1724. & juxta nostrum sensum decisæ, uti videre est *tom. 3. Theaur. Resolut. pag. 19. & pag. 23. & seq.* à quibus propterea ulterius enucleandis, ne actum agamus, consultò abstinemus. Solum addimus, prædictis peculiaribus privilegiis, quorum mentio fit etiam à Suarez de *Relig. tom. 4. lib. 2. cap. 29.* à Dian in *edit. concord. tom. 2. tract. 5. resolut. 81.* non fuisse derogatum per Constitutionem sanct. mem. Benedicti XIII. quæ incipit *Commissi nobis*, editam post nostram memoratam dissertationem, & impressam in Appendice ad Concilium Romanum, in qua præcipitur Abbatibus Regularibus perpetuis, ut intra annum, à die eorum electionis, Episcopalem suscipiant benedictionem; in ea quippe & *Qua verò ad Abbates*, nihil innovatum legitur quoad Abbates, qui præfatis peculiaribus sunt instructi privilegiis.

X. Quoniam autem Tridentinum Abbatibus quovis modo exemptis, facultatem duntaxat reliquit, primam Tonsuram, minoresque Ordines conferendi suis subditis Regularibus, & Abbatibus Seculares, quantumcumque gaudeant exemptione, Regularibus non præsumunt, necessario inde consequitur, eos non posse, ullum, quamquam suæ jurisdictioni subjectum, ad primam Tonsuram, Ordinesque minores promoveri, nisi hæc potestatem à Sede Apostolica post Tridentinum Concilium impetraverint; Concilium enim præ-

precedentia privilegia abrogavit, sed ab iisdem in posterum concedendis non potuit Apostolicam Sedem impedire, quemadmodum ad rem ponderat Fagnanus in *cap. Statuimus*, num. 14. & num. 53. & 54. de *suppl. neglig. Prælator.* Eiusmodi privilegium ab Urbano VIII. concessum Abbati Commendatario pro tempore B. Mariæ Farsensis, & S. Salvatoris Majoris, liquet ex ejusdem Apostolicis litteris impressis post Synodum Dioecesanam Farsensem, habitam à Carolo Cardinali Barberino pag. 997. idemque privilegium ab Alexandro VIII. die 8. Aprilis 1690. datum Primicerio S. Marci Venetiarum quoad personas eidem inservientes Ecclesie, referit Clericus *post decis. 15. de Sacram. Ord.* Eandem facultatem sibi pariter adstruebat Abbas S. Barbaræ civitatis Mantuane, de cujus iuribus plura nos in utramque partem adduximus, quæ extant *est. thesaur. Resolut. tom. 3. pag. 214. & seq. pag. 230. & seq. & pag. 293. & seq.* quibus in locis concludent etiam probavimus, neminem posse eam postestatem sibi arrogare, nisi à Sede Apostolica sibi post Tridentinum spectatum atque expressè concessam ostendat.

XI. At duæ hæc in re excitantur quæstiones: prima scilicet, an Episcopus suis subditis, atque Regulares Prælati Religiosis sibi subiectis litteras dimissorias concedere valeant, ut primam Tonsuram, minoresque Ordines recipient, aut ab Abbatibus Regularibus, quibus virtute suorum privilegiorum, jus est ad eos promovendi suos subditos Regulares, aut etiam ab Abbatibus Secularibus, eodem ornatis privilegio, limitato tamen ad certum genus personarum, puta ad subditos in suo territorio commorantes, aliasve certas, atque in privilegio designatas

personas; secunda, an collatio Tonsuræ, Ordinumque minorum, ab utrisque Abbatibus facta personis, in suis privilegiis minimè comprehensis, sit tantum illicita, an etiam invalida. Sed amba istæ controversiæ jamdù direptæ & diffinitæ sunt à sacra Congregatione Concilii.

XII. Atque, quod primam spectat, etsi olim, an no videlicet 1572. eadem Congregatio consuisset, integrum esse Abbatibus, de quibus est sermo, prima Tonsura, minoribusque Ordinibus initiare, quæ quot hæc initiantur forent à propriis Ordinariis ad eos dimitti; ex quo planè conficiebatur, etiam locorum Ordinariis licere suas litteras dimissoriales ad eosdem Abbates dirigere; attamen, cum eadem quæstio, jubente Clemente VIII. fuerit ad trutinam revocata, atque in Rotæ Auditorio iterum diligenter discussa, sacra Congregatio in hærens decisioni, quæ à sacra Rota emanavit, estque 995. *coram Seraphino*, à priori sententia recessit; statuitque, non posse ad prædictos Abbates litteras dimissoriales dirigi, neque iisdem fas esse personis, quæ in eorum privilegiis expressæ non sunt, etsi cum suorum Prælatorum dimissorialibus litteris ad se accesserint, primam Tonsuram, minoresque Ordines conferre, sub pæna suspensionis ab ordinum collatione, tam ab Ordinantibus, quam ab Abbatibus, aliisque Prælatibus dimissoriales litteras concedentibus, incurrenda; atque hæc posterior sacre Congregationis sententia approbata fuit ab Urbano VIII. quæ omnia fuscè enarrantur à Fagnano in *cap. Aqua à num. 8. usque ad 19. de consecrat. Eccles. vel Altar.* atque à Clerico *decis. 15. de Sacram. Ord. à num. 19. usque ad 33.*

XIII. Quod autem ad alteram pertinet quæstionem de Ordinationis vali-

ditate, jam plerique Doctores sustineri docuerant, primam Tonsuram, minoresque Ordines à prædictis Abbatibus collatos, aut Regularibus sibi non subiectis, aut Secularibus in suis privilegiis non comprehensis. Ita quilibet disertè asseruere Tamburin. *de Jur. Abbatum tom. 2. disp. 2. quest. 8. per totum.* Suarez *de Relig. tom. 4. tract. 8. lib. 2. cap. 29. num. 21.* Peirin. *Oper. tom. 5. quest. 3. cap. 7. num. 27.* Ferosmin. in *cap. Cum contingat, part. 2. num. 9. & seq. de etat. & qual. Fagnan. in cap. Statuimus à num. 11. de suppl. neglig. Prælator.* Huic verò sententiæ calculum subinde adiecit sacra Congregatio Concilii, quæ illicitam quidem habuit, sed validam semper pronuntiavit Ordinationem, de qua disserimus; etenim cum in causa *Conimbricen. 26. Junii 1655.* quæsitum fuisset: „An „Abbatibus Congregationis S. Bernardi, „& S. Benedicti conferre poterint Or- „dines minores Regularibus sibi non „subditis, necnon Secularibus etiam „habentibus litteras dimissorias suorum Superiorum?“ respondit, *sanè id fieri nequaquam potuisse, sed simul addidit: „Promotos ab illis „non indigere alia collatione dic- „torum Ordinum, sed absolutione „& rehabilitatione à Sanctissimo ob- „tinenda;“ quod habetur lib. 19. decretor. pag. 484. Similiter in causa Pânornitana collationis Ordinum, die 16. Martii 1647. disceptato articulo: „An Ordines minores, per „Abbatem Regularem non benedic- „tum collati non suis subditis, sint „validi, si Abbas habeat privile- „gium illos suis subditis conferen- „di;“ prodiit decisio alteri conformis, quæ antea emanaverat in causa *Catanien. 23. Novembris 1641.* cuius verba sunt: „Collationem autem „Ordinum supradictis non suis sub-*

„ditis, etiam Regularibus, factam „fuerit de Ordinibus etiam minoribus, & dictus Abbas non benedic- „tus non habeat privilegium Aposto- „licum, Ordines collatos remanere „invalidos, & Ordinatos indigere „alia Ordinatione; si vero Abbas non „benedictus habeat dictum privile- „gium, & Ordines minores tantum- „modo contulerit suis non subditis, „Ordinatos non indigere alia Ordina- „tione, sed solummodo absolutione „ne & rehabilitatione à Sede Apo- „stolica obtinenda;“ uti habetur *lib. 18. decretor. pag. 311.* Denique eum in causa *Lucana*, proposita 16. Martii 1726. disputaretur de privilegiis concessis Abbati S. Barbaræ civitatis Mantuanæ, & spectatum res esset de Clerico ab eodem Abbate ad minores Ordines promotum, quamquam promotus non recenseretur inter personas in Abbatis privilegio expressas, sacra Congregatio Ordinationem illicitam dixit, Clericumque minoribus initiatum, suspensione irretitum declaravit; non tamen Ordines eidem iterum conferendos jussit. *Thesaur. Resolut. tom. 3. pag. 288. & 296.* Quare, ut, quam versamur, controversiam paucis absolvamus: aut Abbas nullo fruitur privilegio conferendi primam Tonsuram, & minores Ordines; aut privilegio potitur illos conferendi certo personarum generi. Si primum, nec licitè, nec validè potest quemquam ad primam Tonsuram, minoresque Ordines promovere: si alterum, illicitè profectò, attamen validè primam Tonsuram, minoresque Ordines etiam aliis conferat, quæ ceteroquin inter personas non numerantur in privilegio designatas.

XIV. Quæ hæcenus diximus, omnes complectuntur Abbates, seu Prælatos inferiores, etiam tertii speciei, ha-

habentes nimirum proprium territorium, à cujuslibet Episcopi Diocesis avulsim & separatim, cum Clero, & populo, in quem pleno jure exercent jurisdictionem activam, & quasi Episcopalem; nam etiam ejusmodi Prælati, virtute præfati decreti Tridentini, adempta est facultas, si quam olim habuerant, conferendi primam Tonsuram, & Ordines minores sub subditis secularibus; neque hanc potestatem possunt sibi vindicare, nisi à Sede Apostolica, post Tridentinum, & cum expressa Tridentini derogatione, eam iterum impetraverint; sed secularium omnium, in prædicto territorio separato degentium, Ordinatio spectat ad Episcopum viciniorem; quemadmodum, si Abbatia, seu Abbatia territorium, quantumvis exemptum, situm sit intra fines alicujus Diocesis, ad ejusdem Diocesis Episcopum pertinet Ordinatio secularium inibi habitantium. Hæc omnia diserte definita sunt à sacra Congregatione Concilii, ex cujus sententia Fagnanus in cap. Significasti, de officio Archidiaconi ubi à num. 12. usque ad fin. hanc versans questionem sub. num. 24. ita demum concludit: Nullus Prælati inferior Regularis, aut Secularis hodie reperitur, cui liceat Tonsuram, & minores Ordines conferre personis secularibus, tametsi omnimodam jurisdictionem ordinariam, & quasi Episcopalem, ac etiam temporalem habeant in Clerum, & populum exclusis Episcopis, & si vel illic territorium sit intra fines alicujus Diocesis, siue extraj; & proseguitur Cardin. Petra in comment. ad Constit. Appet. tom. 5. pag. 116. n. 66. & seq. XV. Aliquid nunc dicendum restat de secunda parte enunciati Tridentini decreti sess. 23. cap. 10. ubi decernitur: Nec ipsi Abbates, & alii exempti, aut Collegia, vel Capitula quæcumque,

etiam Ecclesiarum Cathedralium, litteras dimissorias alicujus Clericis secularibus, ut ab aliis ordinentur, concedant; sed horum omnium Ordinatio, servatis omnibus, quæ in hujus Sanctæ Synodi decretis continentur, ad Episcopos, intra quorum Diocesis fines existant, pertineat. Sub hujus decreti censura comprehendendi Abbates, aliosque inferiores Prælatos primæ, & secundæ speciei, nemo umquam potuit in questionem adducere; at perique Prælati tertiæ speciei, se ab ejusdem severitate autumabant immunes, hac freti ratione, videlicet quia ipsorum territorium, in quod exercent jurisdictionem quasi Episcopalem, non existit intra fines alicujus Diocesis, de quo tantum videtur loqui Tridentinum, sed est aequalibet Diocesi omnino se junctum & separatim; ac propterea, etsi ab Ordinibus per semetipsos conferendis, juxta modum traditam doctrinam, abstinerent, liberum nihilominus sibi esse putabant, litteras dimissoriales, ad Ordines suscipiendos, suis subditis secularibus impertiri. Verum alia fuit mens sacre Congregationis, Concilii Tridentini interpretis, ad quem unice spectat decretorum ejusdem Concilii Tridentini genuinum sensum aperire; ea siquidem probe considerans, in allegati capituli initio sermonem esse, non solum de Abbatibus utrumque exemptis, verum etiam de illis, qui Nullius Diocesis esse dicuntur, quales sunt, habentes territorium separatim, hosce pariter in omni parte comprehendens dixit, iisdemque ablatam censuit facultatem concedendi suis subditis secularibus litteras dimissoriales ad Ordines, quas proinde elargiri, ad vicinorem Episcopum unice pertinere declaravit. Ejusmodi sacre Congregationis responsa congesta sunt à Fagnano, & Cardinali Petra loc. cit. quibus alia

atteximus, quæ eo prodierunt tempore, quo nos ejusdem Congregationis Secretarium agebamus. Ecclesia Collegiata B. Mariæ Virginis de Alba Regali, Diocesis Vespriemien. ejusque Præpositus, Canonici, cæterique eidem inservientes Ecclesie, plenam obtinent exemptionem à jurisdictione Episcopi Vespriemien. atque à jure Metropolitanico Archiepiscopi Strigoniensis. Amplæ istius exemptionis obtentu, sibi jus esse arbitrabatur Collegiata Præpositus concedendi litteras dimissorias ad Ordines sacre Ecclesie Canonicis, aliisque ministris; sed causa delata ad sacram Congregationem Concilii, hæc die 26. Martii, & denud 17. Decembris 1718. contra Præpositum pronuntiavit, t. r. Thesaur. Resolut. pag. 31. & datus seq. & pag. 141. Sed, quoniam (ut ingenuè fateamur) ejusmodi decisio Prælatum tangit secundæ potius, quam tertiæ speciei, aliam statim proferimus, in qua sine ulla dubitatione questio erat de Prælato tertiæ speciei. Lis vertebatur in Romana Rotæ Auditorio inter Episcopum Brittoniorum. & Capitulum Basilicæ S. Petri de Urbe, super articulo, an Abbatia S. Ruffilli, sita in castro Fori Pompilii eidem Capitulo perpetuo unita, haberet territorium omnino separatim à Diocesi Brittoniorum. Interim verò Capitulum S. Petri, in iuxta memorabili consuetudine, seu quasi possessione concedendi litteras dimissoriales personis intra sacre Abbatie limites commorantibus, ne hac possessione exturbaretur, pendente adhuc controversia super Abbatie separatione, easdem litteras concedere non dubitabat; at, contradicente Episcopo Brittoniorum, ac jure meritoque contendente, immemorabilem possessionem, utpote à Concilio Tridentino infractam, viribusque

destitutam, non suffragari Capitulo, etiam territorium separatim vinceret, ad ejus instantiam, die 3. Decembris 1718. fuit in sacra Congregatione Concilii disceptatum: An, etiam si constaret de territorio separato, posset Capitulum S. Petri concedere dimissorias; & die 21. Januarii 1719. unanimi omnium suffragio, responsum fuit Negative, tom. 1. Thesaur. Resolut. pag. 140. & 150.

XVI. Nihilominus tamen non desunt etiam nunc Abbates tertiæ speciei, hac peculiari præfalgentes prærogativa, ut suis subditis litteras dimissorias ad Ordines nedum minores, sed etiam sacros suscipiendos elargiri valeant, & re ipsa elargiantur, ita ut nulli Episcopo sis sit, sine ipsorum litteris, eorumdem subditos ordinare; at hæc prærogativa non est annexa qualitati Nullius, neque profuit ex territorio perfectè separato, sed unice derivatur ex speciali privilegio, post Tridentinum obtento, quo Sedes Apostolica nonnullis cumulatit Abbates. Ejusmodi privilegio ab Urbano VIII. auctus est Abbas Nonantulanus, ita eidem Pontifici consulente sacra Congregatione Concilii die 10. Januarii 1630. cujus decretum refertur à Cardinali Petra cit. loc. pag. 117. Idem indultum consequutus est Abbas Farsensis, uti habetur in memorato Apostolico Brevis, impresso post Synodum Farsensem pag. 996. Eundemque potestatem à Sixto V. Abbati Cassineni, atque à Paulo V. Abbati Cavensi factam narrat Fagnanus in cit. cap. Significasti, de officio Archidiaconi, 25. & 26. Et, ne silentio prætereamus prædictam Abbatiam S. Ruffilli, Capitulum S. Petri, cui, ex sacre Congregationis sententia, denegatam diximus facultatem concedendi litteras dimissoriales personis

incolentibus eandem Abbatiam, sibi perpetuò unitam, id juris sibi fieri peuit à Sede Apostolica; sed, cum adhuc in Rotæ Auditorio indecisa penderet controversia super vera separatione Abbatiae, ejusque territorii à Dioecesi Britoniorum, Capituli instantia rejecta fuit à sacra Congregatione Concilii, ad quam Innocentius XIII. eam remisit examinandam; verum, cum postea idem Capitulum causam obtinuerit in Rotæ tribunali, fueritque ei adjudicatum territorium omninò separatum, suas preces instauravit apud san. mem. Benedictum XIII. votique compos. effectum est, per Apostolicum Breve ab eodem Pontifice datum. Cæterorum Abbatum, qui eodem jure ab Apostolica Sede sunt post Tridentinum donati, catalogum extare in Cancelleria Cardinalis Urbis Vicarii, testatur Romualdus Honorante in *Praxi Secretarie Tribunalis dicti Cardinalis*, p. 193.

XVII. Huc usque deducta, ni fallimur, sicuti aperit ostendunt, Prælati inferioribus tertie speciei non competere de jure facultatem concedendi litteras dimissorias suis subditis, nisi hæc eis specialis distinctio Apostolice privilegio concessa sit; ita imprimè demonstrant, nullum à dicto exemplo inferri posse argumentum adversus ea, quæ in superioribus dicta sunt de Prælati inferiore tertie speciei, qui Synodum cogere nequit, nisi Apostolice distinctio privilegio donatus sit; quinimò eandem vigere juris censuram in utraque causa, cum litterarum dimissorialium, tum Synodi.

CAPUT XII.

De Episcopo Latino, in cujus Dioecesi Græci Sacerdotes & Clerici degunt.

Neminem latet, quosdam Græcos homines, non quidem schismaticos, sed catholicos esse, qui in Latinorum Episcoporum Dioecibus vivunt, quique Italo-Græci vocantur; pro quorum regimine summus Pontifex Clemens VIII. consultissimam suam promulgavit Instructionem, cui nos deinde non pauca addidimus per Constitutionem nostram, quæ est 57. *Bullarii nostri tom. 1.* Aliquot hujusmodi Græcorum Coloniae tam in Italia, quam in Insulis ipsi adjacentibus reperiuntur. Quærendum igitur occurrit, num Latini Episcopi, qui has Colonias habent in suis Dioecibus, & cum iis Parochos, & Sacerdotes Græcos, possint cum his peculiarem Dioecesnam Synodum celebrare. Ut autem hujus questionis examini ea, quæ maximè opportuna sunt, præmittamus, quærendum primò est, quinam sit ejusmodi Græcorum Ordinarius, tam in eo quod spectat ad collationem Ordinum, quam in eo quod pertinet ad potestatem jurisdictionis, sive ad regimen animarum.

II. Laudatus Prædecessor noster Clemens VIII. de optimo Italo-Græcorum regimine, deque recta eorum disciplina valdè sollicitus, voluit, in urbe Roma semper adesse Episcopum Græcum, à quo Italo-Græci, qui in Latinorum Episcoporum Dioecibus vivunt, Ordines suscipere deberent, ut in ejusdem Pontificis Constitutione 24. §. 7. *tom. 3. Bullarii* videre est. Hujusmodi Episcopus etiam nunc in Urbe existit. Verum san. mem. Clemens XII. qui, antequam ad summum Pon-

Pontificatum ascenderet, inter Cardinales Collegii Græci Protectores locum tenuerat, adeoque gravia per se ipsum deprehenderat incommoda, quæ ab iisdem Græcis subeunda erant, dum à regionibus valdè remotis Romanam se conferre debebant, ut ab Episcopo Græco Ordines reciperent, eum jam pro eisdem Græcis Collegium in oppido S. Benedicti, Ullianum nuncupati, Bisinianensis Dioecesis, erexisset, alterius Episcopi Græci domicilium in eo constituit, cui etiam facultatem concessit, ut Græcis hominibus, in Dioecibus Latinorum Antistitum degentibus, qui debitis documentis instructi ad ipsum accederent, sacrarum Ordinationum munera impendere valerent. Quo sanè nihil detractum voluit de facultatibus à Clemente VIII. tributis Episcopo Græco in Urbe constituto, ad quem adhuc Græci ad Ordines promovendi accedere possunt; sed alterum illum Græcum Episcopum adjecit, ut pauperum Græcorum commoditatè consuleret, quibus longum iter ad Urbem usque suscipere, grave nimis accideret. Videatur ejusdem Pontificis Constitutio, cujus initium *Provida Pastoralis*, quæ etiam in Historia erectionis memorati Collegii, anno 1750. ab Angelo Zavarrone Neapoli edita, per extensum relata habetur *pag. 76. & seq.* De duobus hæc Græcis Episcopis, altero Romæ, in Calabria altero commorante, actum etiam fuit à nobis in citata Constitutione nostra 57. §. 7. *de Sacramento Ordinis num. 1.* & prædictorum Decessorum nostrorum Clementis VIII. & Clementis XII. ratio ac providentia, hæc etiam in re, pro merito commendata est.

III. Sic igitur constituto quinam sit Italo-Græcorum Ecclesiasticus Superior in eo, quod ad Ordinum colla-

tionem attinet; nunc de eorumdem Ecclesiastico Ordinario agendum est, pro eo quod pertinet ad jurisdictionem, & animarum curam, universumque eorum regimen, & gubernium. In quo, si standum est Canonice institutionibus, ut certè standum est, omnia hæc ad Episcopum Latinum, in cujus Dioecesi Græci habitant, pertinere, dicendum est. Verum Episcopus Latinus Græcum Vicarium habere debet, sibi per omnia dicto audientem, cujus operâ tutius atque salubrius eam Gregis sui portionem valeat gubernare; quod ipsum à nobis est quoque demandatum in allegata Constitutione 57. §. 9. *num. 21.*

IV. Postquam clarissima Bizantiæ urbs conjunctis Francorum, Venetorumque armis, expugnata fuit, & Balduinus Flandria Comes ibidem Imperator esse constitutus, opportunum fuit reputatum est, ut Constantinopolitanam Patriarcha Latinus crearetur, ad eamque dignitatem Maurocenus evectus fuit, ac cæteræ deinde minores Imperii urbes, Regiæ civitatis exemplar sequente, Latinos Episcopos habuerunt. Cum igitur, ut cuique facile est intelligere, hujusmodi Episcoporum subditi magna ex parte Græci essent, ut istorum regimini consuleretur, in Concilio Generali Lateranensi IV. quod sub Innocentio III. celebratum fuit, decretum est non quidem in una eademque urbe geminos Episcopos esse debere, alterum Græcum, & alterum Latinum, quod monstrum simile reputatum fuit; verum ut Episcopus Latinus Græcum Suffraganeum, seu Vicarium retineret, qui ex illius præscripto omnia ageret: *Sed, si per prædictas causas, quæ ad Græcæ Lingue imperitiam referuntur, urgens necessitas postulaverit, Pontifex*

loci Catholicum Præsulem Nationibus illis conformem provida deliberatione constituit sibi Vicarium in prædictis, qui ei per omnia sit obediens & subiectus; cum paulo prius repudiatum fuisset id, quod de duobus Episcopis, altero Latino, & altero Græco proponi coepert: *Prohibemus autem omnino, ne una eademque Civitas, sive Diœcesis, diversis a Pontificis habeat, tanquam unum corpus diversa capita, quasi monstrum.*

V. Hæc Concilii Lateranensis verba relata habentur in cap. *Quantam, de officio Judicis ordinarii* Cui quidem Canonice dispositioni nos inherentes, cum Pontificatus nostri tempore, anno scilicet 1746. à Varadinensi Episcopo instantius actum esset, ut sibi concederetur Episcopus auxiliaris Græci Ritus, propterea quod Diœcesim habere Græcis referant, quorum linguam ipse ignorabat; auditio prius hac de re Metropolitanò Golocœnsi Archiepiscopo, acceptis Varadiensis Cleri supplicationibus, idque etiam petente Hungaricæ Regine in Romanorum Imperatricem electa, legitimis processibus de mandato nostro confectis super illius qualitatibus, qui in auxiliarem Episcopum postulabatur, ac præsertim super abjuratione schismatis, atque hæreses per ipsum facta, ac tota re in Consistoriali Congregatione die 12. Julii 1748. maturè discussa, sequens Decretum publicari mandavimus, quod etiam deinde executioni traditum est: *Deputandum esse Episcopum Suffraganeum, seu Vicarium, Reverendum Melchiorum Ritus Græci ad formam Canonis 9. Concilii Lateranensis IV. seu Capituli Quantam, de officio Judicis Ordinarii, cum dispensatione super irregularitate ob schismata & hæresin incurra, necnon cum assignatione tituli Episcopalis, & congrua pro ejus susten-*

tatione in forensi mille & quingentis illarum partium super fructibus mensis Episcopalis Varadinensis.

VI. Verum quidem est, aliquando ob temporum circumstantias factum fuisse, ut ab hac Canonica disciplina recederetur; sed simul negari nequit, gravia inde incommoda & absurda plerumquæ derivasse. Quidam Romani Pontifices Græcis, qui in Latinorum Episcoporum Diœcesibus habitarent, privilegiis concesserunt, per quæ ab Episcoporum localium jurisdictione exempti, & Romano Pontifici immediatè subjecti forent. Verum, cum à Pontifice Pio IV. maternis consideratum fuisset, ex immediata Græcorum Romano Pontifici subjectione nonnisi dissidia existisse, ac fomenta, per quæ in schismate, atque etiam in hæresi pertinacius obfirmarentur; die 16. Februarii anno 1564. Constitutionem suam, cujus initium *Romanus Pontifex, tom. 2. promulgavit, in qua privilegiis per Decessores suos concessis derogando, decrevit, ut Græci, qui Siciliam citra & ultra Pharum incohererent, in posterum jurisdictioni Ordinariorum locorum, in quibus ipsi habitarent, subjecti esse deberent in suis omnibus, quæ ad Divinum cultum, administrationem Sacramentorum, extirpationem hæresum, visitationem suarum Ecclesiarum, & Ecclesiasticam disciplinam pertinerent; ut latius videre est in allegata Constitutione; in qua tamen illis manere Græcum Ritus se velle declarari, quod ea omnia, quæ ab Apostolica Sede approbata sint. Planè Constitutioni nos quoque ad hæsimus in nostra sæpè dicta Constitutione 57. §. 6. num. 19. In ea quiprè statuimus, ut Græci, sive laici, sive Ecclesiastici Seculares, aut Regulares, Episcoporum Latinorum, in quorum Diœcesibus de-*

degant, jurisdictioni subjecti sint; amplissime derogantes privilegiis, quæ à Prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, id exigentibus rerum circumstantiis, fuerant eisdem Græcis indulta.

VII. Præterea toleratum aliquando est ab Apostolica Sede, ut in eodem loco, in quo Latini & Græci habitant, gemini Episcopi essent; alter Latinus, cui Latini subjecti essent; & alter Græcus, qui Græcorum regimen cum jurisdictione exerceret. Sed utinam id nunquam indulrum, ut toleratum fuisset. Inde enim factum est, ut Græci, initio Catholici, Episcopum Græcum schismaticum aliquando nacti, in eandem schismatis, atque etiam hæreses labem adducti fuissent; atqueque malis artibus numero subditorum Episcopi Græci, Latinarum numerus ad nihilum ferè reductus sit; nec hæcenus Latinis Episcopis vires sufficiant ad Græcorum schismaticorum audaciam retundendam.

VIII. Anno 1675. Genuensis Republicæ sexcentis Græcis facultatem concessit, ut in Insula Corsicæ sedem figerent. In his nonnulli seculares Sacerdotes erant; aliquot præterea Monachi; ac etiam Præsul quidam, Parthenius nomine, Græci Ritus Episcopus Lacedæmonicæ, qui omnes in Diœcesi Sagonensi collati sunt. Anno autem 1677. geminæ ab Apostolica Sede litteræ in forma Brevis prodierunt; alteræ quidem Sagonensis Episcopo directæ, quibus ipse super Græcos illos, Diœcesim suam incolentes, Delegatus Apostolicus destinabatur; alteræ verò ad prædictum Episcopum Lacedæmonicæ, quibus ille Vicarius Apostolicus pro insulem Græcis, quoad viveret, deputatus fuit. Hic cum anno 1683. mortuus esset, quamquam tunc Sancta

Tom. I.

Sedes de hujusmodi Græcis Sagonensi Episcopo subjiçendis cogitaret; quia tamen à Genuensi Republica novi Vicarii Apostolici deputatio petita est, nihil circa eos innovatum fuit; rebusque in eodem statu relicti; alii deinceps Vicarii Apostolici eisdem dati fuerunt. Sed orta controversia inter Sagonensem Episcopum, tamquam Vicarium Delegatum ex una parte, & Vicarium Apostolicum ex altera, eo quòd Vicarius omnimodam independentiam ab Episcopo sibi assereret; san. mem. Innocentius Papa XI. die 12. Martii anno 1685. per suas in forma Brevis litteras declaravit, Episcopum Parthenium Vicarium quidem Apostolicum prædictis Græcis datum fuisse, sed ea conditione, ut debitum Sagonensi Episcopo subordinacionem profiteri deberet: *Episcopus Græcis in Vicarium Apostolicum assignatus fuit Episcopus, nomine Parthenius, qui illos in dictam Insulam committatus fuerat, ita scilicet, ut idem Vicarius Apostolicus tunc existenti Episcopo Sagonensi, in ejus Diœcesi Colonia prædicta constituta est, subordinatus esset; deinde Monachus quendam Cassinensem, Oedericum Pierium nomine, Vicarium Apostolicum deputans, sequentibus verbis utitur: In Vicarium Apostolicum deputamus; Venerabilem verò Fratrem modernum, & pro tempore existentem Episcopum Sagonensem, in Delegatum Apostolicum; cui idem Vicarius subordinatus esse debeat.*

IX. Subsequentibus tamen temporibus intermissa est Vicarii Apostolici deputatio pro Græcorum in Insula Corsicæ existentium regimine; iidemque subjecti remanserunt Episcopo Sagonensi, cui etiam aliquando à sacra Congregatione de Propaganda Fide injunctum fuit, ut prædictam Græcorum

Coloniae visitaret. Quod cum ab eodem sedulo praestitum fuisset, in relatione status Ecclesiae, quam anno 1716. ad Congregationem Concilii de more transmisit, omnia à se gesta describens, exposuit abusus & corruptelas, quas apud eos invenit, rationesque à se initas, ut illis opportuna remedia afferret; ad aliam se referens longiore rerum enarrationem, quam eodem tempore ad supradictam Congregationem de Propaganda Fide mittebat. Illud etiam animadvertere non praetermisit, quod cum Vicarius Apostolicus simul, & Delegatus Apostolicus ibidem reperirentur, Graeci, suo arbitrato viventes, nec uni, nec alteri obtemperabant. Haec autem Graecorum Colonia ad annum usque 1729. in Sagonensi Diocesi permansit; quo anno à Genuensium Republica translati sunt in Adjacensem Diocesim, ubi nunc vivunt, Episcopi jurisdictioni subjecti.

X. Hoc itaque posito, quod Graeci, qui Episcoporum Latinorum Dioceses incolunt, eorumdem regimini, & Ordinariae jurisdictioni in omnibus subesse debent; de his Episcopis Latinis quaeri potest, an specialem Synodum convocare valeant ex solis Presbyteris, & Clericis Graeci Ritus, suas Dioceses incolentibus. Id autem sine ulla hesitatione fieri ab illis posse, affirmamus; cum nihil omnino huic actui videatur obstrare. Inter manuscripta servata in Archivio Congregationis Concilii, litteras invenimus Archiepiscopi Hydruntini, quibus sacrae Congregationi exposuit, plures Sacerdotes Graecos, in sua Diocesi commorantes, tanta paupertate laborare, ut cogantur victum sibi proprio labore comparare, eosque quotidianis laboribus fessos, nullo pacto posse Horas Canonicas Graeco Ritu persolvere, cum in illis

persolvendis ultra quatuor absumantur temporis horae. Reperimus etiam accuratam scripturam à Carolo de Vecchis, dictae Congregationis tunc Secretario, elaboratam; in qua narrat, Petrum Codreros Archiepiscopum Hydruntinum, commiseratum pauperem Sacerdotum Graecorum in sua Diocesi existentium, Synodum Diocesanam coegisse, ad quam ducenti Presbyteri Graeci conveniunt, atque in ea de crevisse, quid in recitatione Horarum Canonicarum ab eis in posterum faciendum esset. Ex quibus vincitur, posse ab Episcopis Latinis, in quorum Diocesis Graeci habitant, peculiarem Synodum cogi Sacerdotum, & Clericorum Graecorum, ut in ea statuatur, quid expediens visum fuerit pro eorum regimine. Diximus, posse; si enim Episcopus, in cuius Diocesi tum Latini, tum Graeci reperiuntur, velit in sua Synodo Diocesana, consueto modo celebrata, aliquid de Graecis in sua Diocesi existentibus statuere, id utique non erit ei vetitum, quod reapse factum reperimus in Synodo Melitensi anno 1703. coacta ab Episcopo Davide de Cecco Palmerto; in qua praeterea indicatur, idem antea ab aliis Episcopis Melitensibus, Gargallo videlicet, & Cagliaris, in suis Synodis praestitum fuisse. Similia inveniuntur in quadam Consultatione manuscripta, quae exstat in Bibliotheca Vaticana, quaeque olim à bon. mem. Cardinale Julio Antonio Saneatorio, Sanctae Severinae nuncupato, conscripta fuit, ut questionibus responderet, à Praeule Antonio Lombardo Archiepiscopo Messanensi propositis, circa dubia quaedam sibi occurrentia in regimine Graecorum, qui Messanam tunc incolabant; & apud quos nonnullos abusus deprehenderat: *Com mensibus proximè decursis Archiepiscopus gradicus in ea-*

eadem civitate Diocesanam Synodum Graecorum tam Secularium, quam Religiosorum, puta Calogerorum, inde jure interesse debeant, nonnulli serventere.

LIBER TERTIUS.

DE VOCANDIS AD SYNODUM, ORDINE SEDENDI, ET SACRIS VESTIBUS JUXTA PROPRIUM CUJUSQUE GRADUM ADHIBENDIS.

CAPUT PRIMUM.

De Praelatis Regularibus & Secularibus.

Prisquam Regulares ab Episcoporum jurisdictione subtraherentur, cogebantur eorum Abbates Diocesanæ Synodo interesse. Concilium Aurelianense I. anno 511. l. 2. Collectionis Harduini col. 1011. can. 19. ait: *Abbates pro humilitate Religionis in Episcoporum potestate consistant; & si quid extra regulam fecerint, ab Episcopis corrigantur; qui semel in anno in loco ubi Episcopus elegerit, accepta vocatione, conveniant.* Concilium Ocsense anni 598. tom. 3. Collectionis Harduini col. 535. can. 1. inquit: *Hoc Synodus sancta fieri elegit, ut annuis vicibus unusquisque nostrum omnes Abbates monasteriorum, vel Presbyteros, & Diaconos suae Diocesis, ad locum, ubi Episcopus elegerit, congregare praecipiat; & omnibus regulam demonstraret docendi vitas, cunctosque sub Ecclesiasticis regulis adesse praemoneat.* Constitutiones excerptae ex Concilio Galteri Archiepiscopi Senonensis, celebrato saecul. 10. tom. 6. p. 1. Collectionis Harduini col. 557. exp. 1. haec

habent: *Statuimus, ut Abbates, & Priores Conventuales, qui nec venerint ad Synodum, nec se excusaverint, pretendendo canonicum impedimentum, per octo dies ab ingressu Ecclesiae suspendantur.* Inter statuta Synodalia Guillelmi Majoris, Episcopi Andegavensis, qui vivebat in fine saeculi 13. tom. 1. novae editionis Spicilij Luca Dacherii pag. 726. reperitur praecipitum, Abbatibus, Archidiaconis, Archiepiscopis, & Decanis Ecclesiarum civitatis promiscue impositum, habendi penes se eadem statuta; & in nona Synodo ab eodem Guillelmo habita anno 1298. Abbatibus, ad Synodum accedere detrectantibus, inflicti praena suspensionis; & in Synodo undecima, ab eodem celebrata anno 1300. revocatur quidem enuntiata suspensionis poena, sed simul instauratur praecipitum, ut Abbates omnino intersint Episcopali Synodo, quae omnia leguntur eod. tom. 1. cit. Spicilij, pag. 739. & 740. Neque his refragatur textus in Can. Episcopis 11. dist. 18. ubi dicitur: *Episcopus non debet Abba-*